

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Sámediggi - Sametinget
Ávjovárgeaidnu 50
9730 Karasjok/Kárášjohka

Dato: 26.06.2015

Vår ref: 15/3332 - 1 JOT (15/26565)

Deres ref:

Innspill til sametingsbudsjettet 2016

Med dette oversender Samisk kirkeråd innspill til Sametingsbudsjettet 2016 med utgangspunkt i strategiske behov i samisk kirkeliv. Det vises til gjeldende administrative samarbeidsavtale mellom Sametinget og Samisk kirkeråd som omhandler et årlig administrativt kontaktmøte mellom Sametinget og Samisk kirkeråd. Om formålet med møtet heter det bl.a. at "dette bør gi rom for mulig samordning av satsningsområder mellom Samisk kirkeråd og Sametinget". Samisk kirkeråd oversender sitt budsjettinnspill med henvisning til dette. Behovene nedenfor ble tatt opp i orienteringen på vårt årlige administrative møte med Sametinget i Tromsø 19. juni 2015.

Innledende kommentarer

Samisk kirkeråd har som Kirkemøtets organ for samisk kirkeliv som hovedoppgave "å fremme verne og samordne samisk kirkeliv i Den norske kirke" (jf. SKRs statutter). I lys av dette overordnede ansvaret løfter Samisk kirkeråd i fortsettelsen fram strategisk viktige tiltak for styrking av samisk kirkeliv, også der andre enn Samisk kirkeråd er hovedansvarlig for tiltaket. Dette er grunnen til at flere av innspillene nedenfor dreier seg om tiltak der Samisk kirkeråd ikke har direkte oppfølgingsansvar, men har ansvar for å stimulere til at tiltak iverksettes. Tiltakene som løftes fram er forankret i prioriteringene i *Strategiplan for samisk kirkeliv* vedtatt av Kirkemøtet i 2011 med 2012 – 2016 som handlingsplanperiode.

I sin behandling av *Strategiplan for samisk kirkeliv* (sak SP 35-10) anerkjente Sametinget samisk kirkeliv som en viktig del av samisk samfunns- og kulturliv: «Kirken har og har hatt en sentral plass hos mange samer. Foruten å være et trossamfunn har kirken også vært en viktig bærer av språklige, kulturelle og religiøse tradisjoner som har samlet mennesker i livets ulike faser. Størstedelen av den samiske befolkningen er medlemmer av Den norske kirke. Sentrale kirkespørsmål er derfor en viktig sak for det samiske samfunnet i alle deler av landet.» I dette perspektivet er det naturlig at styrking og utvikling av samisk språk, kultur og samfunnsnivå også inkluderer det kirkelige området.

Budsjettinnspill

1. Sørsamisk bibeloversettelse

Det vises til beskrivelsen og begrunnelsen for det sørsamiske bibeloversettelsesprosjektet 2015-2018 i vårt budsjettinnspill for 2015. Samisk kirkeråd er glad for at tiltaket ble tatt inn som et prioritert formål i Sametingets budsjett 2015, og at Bibelselskapet i år har fått tilskudd fra Sametinget i tråd med dette. I samforståelse med Bibelselskapet signaliserer vi at det vil komme en ny søknad for 2016.

Det sørsamiske bibeloversettelsesprosjektet omfatter oversetting av gjenværende tekster til Den norske kirkes og Svenska kyrkans tekstbøker. Vedlagt årets søkad fra Bibelselskapet følger budsjett og finanseringsplan også for neste år. 2016 har her et kostnadsbudsjett på kr 477 500. Anslått egenfinansiering fra de norske og svenske bibelselskapene sammen med Samisk kirkeråd er her på kr 200 000. Det er ført opp behov for medfinansiering fra Sametinget på kr 277 500.

Det er behov for kr 277 500 i støtte fra Sametinget til tiltaket i 2016.
--

2. Lulesamisk bibeloversettelse

Samisk bibeloversettelse ivaretas i Norge av Bibelselskapet i samarbeid med bibelselskapene i nabolandene. Bibelselskapet har lenge fått bevilgning over statsbudsjettet til samisk bibeloversettelse. Denne er fram t.o.m. 2018 i stor grad bundet opp til fullføringen av den nordsamiske bibelen. For å få tilstrekkelig kraft til å drive fram de sørsamiske og lulesamiske bibeloversettelsesprosjektene vil man fram til 2019 være helt avhengig av å mobilisere annen ekstern finansiering.

I likhet med sørsamisk bibeloversettelse, er det behov for fremdrift i arbeidet med lulesamisk bibeloversettelse. I dag foreligger kun Det nye testamente og et fåtall enkelttekster fra Det gamle testamente på lulesamisk. Svenska Bibelsällskapet har derfor i samarbeid med Bibelselskapet og kirkelige aktører på svensk og norsk side i 2014-2015 hatt et forprosjekt som forbereder et prosjekt for oversetting av Det gamle testamente til lulesamisk. Et nytt lulesamisk bibeloversettelsesprosjekt tenkes inndelt i flere delprosjekter der det første vil gjennomføres 2016-2018 og ha som mål å få oversatt alle tekster fra Det gamle testamente i Den norske kirkes og Svenska kyrkans tekstbøker. Forprosjektet viser at de menneskelige og faglige ressursene for å gjennomføre et slikt prosjekt foreligger, og at det er finansieringen som er hovedutfordringen.

I dialog med sine samarbeidspartnere i Sverige og Norge har Svenska Bibelsällskapet besluttet å fremme en interreg-søknad for prosjektet for 2016-2018. Det krever at all egenfinansiering og annen medfinansiering klarlegges. Svenska Bibelsällskapet vil fremme en søknad på EU-siden, mens en av de norske partnerne må fremme søknad om EU-midler administrert fra Norge.

Det årlige kostnadsbudsjettet er stipulert til ca. kr 1 500 000. Kr 1 000 000 av prosjektkostnadene vil falle på EU-siden, mens kr 500 000 vil falle på norsk side. På norsk side tenkes finansieringen fordele seg slik: Interreg-midler Norge: 250 000. Egen / annen finansiering 250 000 (Bibelselskapet: kr 50 000, Samisk kirkeråd: kr 50 000. Medfinansiering fra Sametinget på kr 150 000). Samisk kirkeråds innspill baserer seg her på muntlige fremlegg i møte tidligere i år. Vi vil be Svenska Bibelsällskapet ettersende mer detaljert prosjektplan og budsjett.

I administrativt møte med Sametinget 19. juni d.å. fikk vi bekreftet at administrasjonen skulle undersøke om det er mulig å få en type medfinansieringsgaranti fra Sametinget som kunne følge en interreg-søknad.

Det er behov for kr 150 000 i årlig støtte fra Sametinget til tiltaket i 2016-2018

Momenter til Sametingets vurdering

Prosjektet bør sees som noe mer en et oversettelsesprosjekt og vurderes i et *språkutviklings- og kulturperspektiv*. Få, om noen oversettelsesprosjekt vektlegger i samme grad å utvikle et godt språk som favner språkbrukere på begge sider av grensen. Prosjektet vil knytte til seg svært høy lulesamisk språkkompetanse. Prosjektet vil også bidra til språknormering og terminologiarbeid som inkluderer, men går ut over kirkelig fraseologi.

Bibelen er en kulturtekst med høy status og lang levetid, med bruksområder både i hjem, skole, forsamling og kirke. Tilgang til lulesamisk bibeltekst bidrar til å styrke forsamlingslivet og kirken som en viktig offentlig lulesamisk språkarena. Dette bidrar til å styrke synligheten og statusen av lulesamisk språk og kultur i samfunnet. Fra et brukerperspektiv muliggjør det dessuten i større grad å forme et lulesamisk trosspråk og et lulesamisk kirkeliv på lulesamiske premisser. I dette perspektivet bør prosjektet også vurderes i et samisk *kultur- og samfunnsperspektiv*.

3. Internasjonal samisk/urfolksrelatert forsoningskonferanse 20.-21. juni 2016

Samiskrelatert forsoningsarbeid har i lengre tid vært aktuelt i Den norske kirke, og Samisk kirkeråd har vært en aktiv pådriver i å utvikle feltet, både med hensyn til relevans for lokale identitetsprosesser og med hensyn til nasjonal politikkutforming i og utenfor kirken. Da det foregår liknende prosesser i Svenska kyrkan og Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland inngår dialog og samhandling på feltet over landegrensene i Sápmi i dette arbeidet. Dette er bakgrunnen for at Samisk kirkeråd sammen med Kirkelig Utdanningssenter Nord og sine søsterorganer i Sverige og Finland planlegger en felles nordisk/internasjonal samisk-/urfolksrelatert forsoningskonferanse i Trondheim 20.-21. juni 2016.

Konferansens urfolksdimensjon utnyttes strategisk ved at den legges umiddelbart i forkant av Kirkenes Verdensråds (KV) Sentralkomitemøte i Trondheim 22.-28. juni 2016. KV er verdens største tverrkirkelige organisasjon med 345 medlemskirker i 110 land, med en samlet medlemsmasse på over ½ milliard mennesker. KV er SKRs viktigste plattform for internasjonalt kirkelig urfolksarbeid (jf. SKRs innspill til sametingsmeldingen om samisk internasjonalt arbeid).

Sentralkomiteen er KVs øverste organ mellom generalforsamlingene (hvert 8 år) og møtes annenhvert år med drøyt 300 deltakere, inkludert gjester. Urfolk inngår i KVs arbeidsfelter, og det er egne urfolksdelegater i Sentralkomiteen. Det er signalisert et ønske fra KVs ledelse om at urfolk blir mer synlig på kommende sentralkomitemøtet enn i 2014, og det er en forventning om at tilstedeværelsen i Norge vil bidra til dette.

På denne bakgrunn gjøres den nordiske forsoningskonferansen i 2016 åpen for internasjonal urfolksdeltakelse og legges i tilknytning til KVs sentralkomitemøte. De

samiskrelaterte forsoningsprosessene i Norden blir et tyngdepunkt i et program som også er internasjonalt orientert. Kirkenes rolle i samfunnsrelaterte forsoningsprosesser er en stor global diskurs, og vi håper konferansen kan sette agenda også inn mot sentralkomiteemøtet.

Det forventes anslagsvis 50-80 deltakere. Det er behov for simultantolking (norsk/svensk, nordsamisk, engelsk). Vi forventer at KVs eventuelle bidrag blir å bekoste internasjonal urfolksdeltakelse samt eventuelt tolking til spansk. Dette er ikke lagt inn i det foreløpige budsjettet nedenfor. Merk at vi også ønsker å ha en kveldskonsert med en samisk artist som kan kaste lys over forsoningstematikken i Sápmi med relevans også inn i en global kontekst.

Kostnadsbudsjett (kr 450 000)

Leie konferanselokaler:	kr 30 000
Simultantolking 2 dager:	kr 150 000
Bidragstakere (reise+honor.)	kr 100 000
Administrasjon	kr 40 000
Reise/logi for adm.	kr 30 000
Kulturbidrag:	kr 100 000

Inntektsbudsjett (kr 450 000)

Egenfinansier. SKR:	kr 200 000
Annen medfinans.	kr 100 000
Støtte Sametinget	kr 150 000

Det vil anslagsvis søkes om kr 150 000 i støtte fra Sametinget i 2016 til tiltaket.

4. Samisk sidealter til Nidarosdomen

Det er igangsatt en prosess med å lage et samisk sidealter til Nidarosdomen med sikte på innvielse på 100-årsdagen for det første samiske landsmøtet, dvs. 6. februar 2017.

Initiativet har kommet fra Saemien Åålmege, den samiske menigheten i sørsamisk område, med støtte fra Nidaros biskop. Nidaros domkirkes restaureringsarbeid (NDR) har koordinert og Saemien Åålmege finansiert den første fasen av prosjektet. Folke Fjällström er kåret til vinner av konkurransen om å lage egnet utsmykkingsutkast. Utsmykkingskomiteen hadde 4. juni d.å. dialog med kunstneren om endelig utforming av alterutsmykkingen. Det er derfor klart til å gå mot en iverksettende fase av prosjektet.

NDR fikk imidlertid nylig signaler i styringssamtalen om at det ikke ligger til deres virksomhet å finansiere eller administrere utsmykking av Nidarosdomen. Av denne grunn har NDR i brev av 02.06.2015 henvendt seg til et knippe kirkelige organ med hensyn til den videre finansiering og organisering av prosjektet. I utsmykkingskomiteens møte 4. juni d.å. signaliserte NDR at Nidaros biskop og Saemien Åålmege vil tilskrives om å overta det formelle ansvaret for slutfasen av prosjektet.

NDR har stipulert en budsjetttramme på kr 400 000 for gjennomføring av prosjektet. Samisk kirkeråd har i dialog med alle nevnte parter lovet å signalisere at de nye prosjekteierne vil fremme en søknad om støtte fra Sametinget på kr 150 000 til prosjektet i 2016. Samisk kirkeråd vil videre understreke at et samisk sidealter i Nidarosdomen vil ha stor symbol- og signalverdi med hensyn til synliggjøringen og anerkjennelsen av det samiske folket som et urfolk i Den norske kirke og det norske samfunnet.

Det vil anslagsvis søkes om kr 150 000 i støtte fra Sametinget i 2016 til tiltaket.

5. Nasjonal samisk konfirmantleir

En landsdekkende samisk konfirmantleir ble etablert i 2014 av Samisk kirkeråd som fast et årlig tiltak for samiske konfirmanter i Den norske kirke. Leiren ble gjennomført også i 2015 og ny leir planlegges gjennomført i 2016.

Tiltaket retter seg mot samiske konfirmanter fra alle menigheter i Den norske kirke og bidrar slik til at samiske konfirmanter også utenfor samiske majoritetsområder gis mulighet til å få ivaretatt sin samiske tilhørighet på en samisk arena i konfirmasjonstiden. Tiltaket er et viktig supplement til tilbudet som gis til konfirmantene i menighetene. Samisk språk er et viktig element, og leiren tilrettelegger for bruk av både sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk språk. Innholdsmessig tematiserer leiren samisk identitet, tilhørighet og tradisjon i rammen av kristen tro. Det er nødvendig å legge ressurser i å sikre tilstrekkelig samiske kultur- og språkkompetansen blant ledere/bidragstivere på leiren.

Leiren, som varer i 4 dager hadde i 2014 19 deltakere og i 2015 22 deltakere. Evalueringen fra ungdommer og foresatte har vært svært positiv. I 2016 må kapasiteten utvides til 30-40 deltakere. En viktig grunn er at Saemien Åålmege har lyktes med å rekruttere mange ungdommer til sitt konfirmantarbeid og ønsker å ha alle sine konfirmanter med. De forventer inntil 15 konfirmanter. Samisk kirkeråd må sikre at det er en rimelig tilgang til leiren fra alle samiske språkområder. Dermed må kapasiteten økes både med hensyn til lokaliteter, personell, reiseorganisering osv.

Tiltaket har et forventet totalbudsjett på kr 300 000. Kr 130 000 forutsettes dekket av Samisk kirkeråd, kr 30 000 av egenandeler fra menighetene. Kr 40 000 i annen finansiering og kr 100 000 i støtte fra Sametinget.

Det vil anslagsvis søkes om kr 100 000 i støtte fra Sametinget i 2016 til tiltaket.

Samisk kirkeråd håper Sametinget tar med seg innspillene i det videre budsjettarbeidet. Dersom det skulle være spørsmål er vi tilgjengelige for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

Tore Johnsen e.f.
generalsekretær Samisk kirkeråd

Vidar Andersen
sekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Bibelselskapet

Kopi til:
Saemien Åålmegeaerie
Nidaros biskop

Erkebispegården

7013

Mottakere:
Sámediggi - Sametinget

Ávjovárgeaidnu 50